

ОБЩИНА ГУРКОВО

ПРОГРАМА

**ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА
ОБЩИНА ГУРКОВО
2015 – 2020 Г.**

юли 2015 г.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ГИС	Географска информационна система
ЕЕ	Енергийна ефективност
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗОС	Закон за общинската собственост
ЗПЧП	Закон за публично-частното партньорство
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИЕ	Министерство на икономиката и енергетиката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МОН	Министерство на образованието и науката
МП	Министерство на правосъдието
МРР	Министерство на регионалното развитие
МСП	Малки и средни предприятия
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НСИ	Национален статистически институт
ОПИП	Оперативна програма „Иновации и предприемачество”
ОПНОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда”
ОПРСР	Оперативна програма „Развитие на селските региони”
ОПР	Общински план за развитие
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.
ОУП	Общ устройствен план
ПОС	Програма за управление на околната среда
ПУП	Подробен устройствен план
ПЧП	Публично-частно партньорство
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
СКФ	Структурни и Кохезионен фонд
ТП	Техническа помощ
УО	Управляващ орган
ФЛАГ	Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ

СЪДЪРЖАНИЕ	Стр.
1. Въведение	4
I. Анализ на средата	5
1. Обща характеристика на района	5
2. Природо-географска и климатична характеристика	8
3. Компоненти на околната среда	11
3.1 Атмосферен въздух	11
3.2 Води	13
3.2.1. Водни ресурси	13
3.2.2. Подземни води	14
3.2.3. Хидрография	15
3.2.4. Водоснабдяване	15
3.2.5. Канализация и пречистване на отпадъчни води	16
3.2.6. Източници на замърсяване	17
3.3. Почви и нарушени терени	18
3.4. Защитени територии и биоразнообразие	19
3.5. Шум	20
3.6. Зелени площи в населените места	21
3.7. Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения	22
3.8. Отпадъци	22
3.8.1. Видове отпадъци	22
3.8.2. Дейности по управлението на отпадъците	22
3.9. Управление	29
3.10. Икономическо състояние	31
3.11. Финансово състояние	34
3.12. Демографско състояние	35
3.13. Социално икономическо развитие	37
II. Анализ на силните и слабите страни , възможностите и заплахите /SWOT/	38
III. Визия за околната среда на община Гурково	42
IV. Цели и приоритети	42
V. План за действие	44
VI. Организация и изпълнение на програмата	49
VII. Приложения към програмата	49

1. Въведение.

Основание за разработване на програмата

Програмата за опазване на околната среда /ПООС/ на Община Гурково е изготвена в съответствие с изискванията на чл.79 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС; чл.79, ал.1/, Закона за водите, Закона за управление на отпадъците, Закона за устройство на територията /ЗУТ/ и Правилника за приложението му, Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/.

Програмата си поставя няколко основни цели:

- Да използва природните дадености на територията на общината за развитие на икономически потенциал;
- Да идентифицира и анализира проблемите в областта на околната среда на територията на общината, да установи причините и да предложи решения и действия за тяхното преодоляване;
- Да открие приоритетите в разглежданата област;
- **Да обедини усилията на общинските органи, държавните институции, населението, НПО и предприятията на територията на общината за решаване на проблемите;**
- Да подпомогне аргументирането на проектите на общината, които тя би предложила да бъдат финансирани от различни финансови източници ;
- Да използва оптимално наличните ресурси за решаване на приоритетните проблеми в общината и осигури регенетирането на използваните природни ресурси – почви , вода , атмосферен въздух и др.;

При изготвяне на ПООС са спазени указанията на МОСВ за структурата и съдържанието на общинските програми по околната среда.

Необходимостта от подобен стратегически документ, който засяга компонентите на околната среда , се определя не само заради законовата си форма, а е нужен за да се подобри качеството на живот, да се планират действията във връзка с опазването на околната среда, да се формулират приоритетите за дадена територия и конкретните проблеми. Тя би послужила на местната власт да съсредоточи усилията си върху политиката за развитие на общината, като разполага с ясни цели, които са насочени основно към укрепване, усъвършенстване и развитие на условията за живот .

В процеса на постигане на изброеното по-горе би следвало да се гарантира екологичната обстановка на общината чрез реализирането на обосновани и конкретизирани цели за подобряването ѝ.

Програмата за опазване на околната среда прилага комплексна система от административни и икономически мерки за регулиране екологичното поведение на стопанските субекти и населението в общината. Програмата цели да осигури разумен баланс между административните и пазарно-ориентираните икономически регулатори, като в максимална степен използва представения интегриран подход за координация и взаимодействие на структури, ресурси и усилия.

Решаването на възникналите екологични проблеми ще се основава на принципите на устойчиво развитие, предотвратяване на замърсяванията, последващо отстраняване на възникналите вреди, прозрачност в процеса на вземане на решения, съхраняване на биоразнообразието и приоритетните местообитания за идните поколения и търсене на отговорност от замърсяващите околната среда граждани, производители и потребители.

I. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

1. Обща характеристика на района

Община Гурково е разположена в Централна България, в източния край на Розовата долина и южния край на Прохода на републиката (Хаинбоаз), който разделя Тревненския от Елено-Твърдишкия дял на Стара планина. На изток община Гурково граничи с община Твърдица, на запад с община Николаево, на юг с община Нова Загора, на север с община Велико Търново и на североизток с община Елена.

През територията на общината преминават: Първокласен път - I - 6 София - Казанлък - Гурково - Бургас, който се дублира с ж.п. линия "София - Бургас"; Второкласен път E-55 - Русе - Велико Търново - Гурково - Свиленград – (Прохода на Републиката). Общината заема територия от 292 кв.км.

Административният център на общината е гр. Гурково. Град Гурково се намира на 37 км източно от гр. Казанлък, 42 км североизточно от гр. Стара Загора, 26 км северозападно от гр. Нова Загора, 54 км на запад от гр. Сливен и 64 км на юг от гр. Велико Търново.

Община Гурково е в границите на административна област Стара Загора - Фигура 1. Средната надморска височина на гр. Гурково е 324 м.

По отношение на климатичните характеристики районът на община Гурково попада в две климатични подобласти - умерено континенталната подобласт и преходно-континентална. Преходно-континенталната климатична подобласт попада в климатичния район на Източните задбалкански полета (350 – 500 м.н.в.) и Западнобалканския нископланински климатичен район (500 – 1 000 м.н.в.). В умерено континенталната климатична подобласт се намира високата част от общината, която попада в Планински климатичен район – Среднопланинска част (1 000 – 2 000 м.н.в.)

Фигура 1

Община Гурково се състои от 11 населени места : гр. Гурково, с. Брестова, с. Дворище, с. Димовци, с. Жълтопоп, с. Злати рът, с. Конаре, с. Лява ръка, с. Паничерово, с. Пчелиново, с. Жерговец с административен център гр. Гурково. Общината заема територия от 292 кв. км . По данни на НСИ от последното преброяване на населението на община Гурково наброява 5 127 д.¹ (2011 г.) или 1,5% от населението на област Стара Загора – Таблица 1.

Таблица 1. Населени места , брой жители

ГУРКОВО (община)	5 127
ГР.ГУРКОВО	2 772
С.БРЕСТОВА	-
С.ДВОРИЩЕ	14
С.ДИМОВЦИ	21
С.ЖЕРГОВЕЦ	-
С.ЖЪЛТОПОП	2
С.ЗЛАТИ РЪТ	33
С.КОНАРЕ	464
С.ЛЯВА РЕКА	30
С.ПАНИЧЕРЕВО	1 760
С.ПЧЕЛИНОВО	31

¹ НСИ, текуща демографска статистика за постоянното население на общината

По общия брой на населението, общината попада в групата на много малките общини (до 10 000 души). Разпределението на жителите по населени места е неравномерно. В гр. Гурково, с. Паничерево и с. Конаре живее 83% от населението на общината, а в селата Пчелиново, Лява река и Димовци населението е предимно от възрастни хора.

Село Паничерево е разположено в полите на Средна гора, в източния край на Розовата долина. На север от селото се издига хълма “Ямурджа”, който служи като преградна стена за северни ветрове, идващи от прохода “Хаин боаз”. На два километра южно от Паничерево се намира Средна гора, богата на дивеч, люляк и пасища. На източният край на селото се намира язовир Жребчево, разположен на дължина 18 км. и широчина 3 км.

Село Конаре е разположено в южните поли на Стара планина на площ от 1 кв. км. Ландшафтът на селото е много разнообразен, с красиви старопланински местности, просторни поляни и плодородно поле. На юг се намира язовир Жребчево, в който се влива преминаващата през селото Стара река. Климатът е преходноконтинентален.

Село Пчелиново е разположено по протежение на Прохода на републиката. Това е най-дългото село в България и се състои от пет махали.

Село Лява река е на 5 км. от главния път и е разположено от двете страни на малката едноименна река. Село Лява река се оформя като привлекателно място за отдих и екотуризъм.

Село Димовци включва още *махалите: Брестова, Дворище, Жълтопоп и Жерговец*. Разположени са на наклонено плато, по южните склонове на Предбалкана на площ от около 20 кв. км. Средната надморска височина е 450 м.

Отдалечеността на град Гурково до останалите населени места в Общината е показана в Таблица 2:

Таблица 2. Отдалеченост на населените места от общинския център

НАСЕЛЕНО МЕСТО	км
с. Дворище	10
с. Димовци	6
с. Жълтопоп	9
с.Злати рът	15
с. Конаре	6
с. Лява река	20
с. Паничерево	10
с. Пчелиново	10
с. Жълтопоп	10

2. Природо-географска и климатична характеристика.

По отношение на климатичните характеристики районът на община Гурково попада в две климатични подобласти - умерено континенталната подобласт и преходно-континентална. Преходно-континенталната климатична подобласт попада в климатичния район на Източните задбалкански полета (350 – 500 м.н.в.) и Западнобалканския нископланински климатичен район (500 – 1 000 м.н.в.). В умерено континенталната климатична подобласт се намира високата част от общината, която попада в Планински климатичен район – Среднопланинска част (1 000 – 2 000 м.н.в.)

Непосредствената близост до Стара планина и котловинния характер на терена, обуславят климатичните условия. Стара планина е своеобразна бариера за студените континентални маси, нахлуващи на север и североизток, като действието им частично се омекотява. Средната надморска височина на територията на гр. Гурково е 324 м. Климатът е повлиян от разположението ѝ между двете планински вериги на север – Стара планина и на юг – Средна гора. Ограниченото влияние на северните въздушни маси е предпоставка за сравнително меката зима и лято без големи горещини. Валежите са около средните за страната. Зимата е сравнително мека, снежната покривка е сравнително неустойчива. Зимата е сравнително мека, а лятото прохладно.

Средните температури през месец януари са 1-3 градуса под нулата, а средната температура за месец юли е 19 -21 градуса. Така климатът на общината е изключително подходящ за развитието на туризма в района. Климатът е подходящ и за развитие на земеделието и отглеждане на трайни насаждения, зърнени и технически култури. През летните месеци се наблюдават значителни засушавания.

Като цяло средногодишните количества валежи са достатъчни за пасищата и другата естествена тревна растителност, но са в недостиг за селското стопанство. Почвите в района са разнообразни, като превес имат кафявите и кафявите горски почви. Почвите в района са подходящи за отглеждане на трайни насаждения, етерично-.маслени и технически култури, както и някои видове зеленчуци.

Средногодишната температура на въздуха варира от 10,7 °С за ниските части на района до 7,7°С за високите му части. Зимата е сравнително мека, а лятото прохладно. Средните температури през месец януари са 1-3 °С под нулата, а средната температура за месец юли е 19-21 °С. Най-ниска е средната температура през януари, която спада до - 2,5°С, а най-висока е през юли 21,4°С. Абсолютния годишен температурен минимум е - 30,5°С, измерен за станция Казанлък, като в същата станция е измерен и абсолютния годишен температурен максимум от 40,5°С.

Периодът, през който средната температура на въздуха се задържа устойчиво над 10°C е с продължителност за ниските части на района около 193 дни, а за високите около 156 дни. Късните пролетни и ранните есенни мразове настъпват след началото и преди края на усилената вегетация, което в отделни години води до измръзване и повреди на дървесната растителност.

Сезонното разпределение на валежите се отличава със зимен минимум (105-200 л/кв.м) и летен максимум (190-400 л/кв.м). Средното количество на годишните валежи е от 650 до 1150 л/кв.м. Валежната сума, както по месеци така и годишно е различна в различните климатични райони, като има ясно изразено увеличение с увеличаване на надморската височина. Годишни данни за основни климатични показатели са показани в по-долните Таблици 3.1 – 3.10.

Средномесечни, средномногогодишни и екстремни температури на въздуха за представителни станции

Таблица № 3-1

МС	Месец												год.	t ^{min} абс. М. I	t ^{max} абс. М. VIII
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X			
Казанлък	6.4	1.6	0.7	1.3	4.8	10.6	15.3	18.9	21.4	21.0	16.8	11.2	10.7	-33.0	40.5
Лет. Сините камъни	4.6	0.4	-2.0	-1.6	0.8	6.2	11.6	15.0	16.9	17.4	13.6	9.2	7.7	-2.0	40.8
Паничерево	7.2	4.9	0.5	3.0	6.0	11.6	16.6	19.4	21.5	21.1	17.4	11.7	11.7	-	-

Средна и крайна дата на последния пролетен и първия есенен мраз и средна продължителност на свободното от мраз време.

Таблица № 3-2

Метеорологична станция	Последен мраз			Първи мраз			Средна дата на свободното от мраз време (дни)
	Най – ранна дата	Средна дата	Най – късна дата	Най – ранна дата	Средна дата	Най – късна дата	
Казанлък	29. III	16. IV	22. V	20. IX	16. X	22. XI	182
Лет. Сините камъни	30. III	23. IV	8. VI	29. IX	31. X	1. XII	190

Дата на появяване и изчезване на снежната покривка и период на съществуването и

Таблица № 3-3

Станция	Дата на поява на снежната покривка			Дата на устойчива снежна покривка			Дата на разруш. на устойчива снежна п-ка			Дата на изчезване на снежна покривка			Средна прод. на снеж. п-ка (дни)	% на зими с уст. снеж. п-ка
	Най-ранна	Най-късна	Ср.	Най-ранна	Най-късна	Ср.	Най-ранна	Най-късна	Ср.	Най-ранна	Най-късна	Ср.		
Шипка	21. X	12. II	3. XII	1. I	-	-	-	23. II	-	15. II	21. IV	18. III	104	8
Казанлък	4. X	12. II	19. XII	18. XII	-	-	-	16. III	-	28. III	20. IV	8. III	75	15

Максимална месечна височина на снежната покривка при станции в района

Таблица № 3-4

Станция	X	XI	XII		I		II		III		IV
	макс	макс	ср	макс	ср	макс	ср	макс	ср	макс	макс
Шипка	2	17	10	32	12	62	16	93	6	30	25
Казанлък	-	16	7	42	14	60	10	59	4	37	-

Средномесечни и средномногогодишни валежни суми за представителни станции

Таблица № 3-5

Месец ДС	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	год.
Шипка	71	59	54	47	47	71	107	106	72	56	47	55	792
Ветрен	57	53	42	35	37	49	67	65	47	36	24	39	551
Казанлък	57	52	43	36	32	45	79	76	59	46	34	43	602
Яз. Копринка	59	48	40	35	33	49	78	80	54	47	33	41	597

Максимални 24 часови валежни суми (мм)

Таблица № 3-6

Дъждомерна станция	Но м	Набл. пер. год	N _{аб.} ^{max} мм	N _{ср.} ^{max} мм	Cv	Cs =	Обезпеченост %				
					-	4Cv	N0.1%	N1%	N5%	N10%	N20%
Шипка	570	48	83	47	0.30	1.20	120	91	73	66	58
Ветрен	315	50	83	43	0.26	1.04	98	77	63	57	52
Казанлък	376	50	80	43	0.28	1.12	104	80	65	59	52
яз. Копринка	370	5049	77	39	0.42	1.68	137	94	70	60	50

Честота на силните ветрове по посока (%)

Таблица № 3-7

Станция	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
Казанлък	22.0	4.2	1.0	3.1	1.6	2.4	3.1	62.6

Вероятност на преобладаващия вятър (градус, %) – ст. Казанлък

Таблица № 3-8

Характеристика	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
посока	NW ₂₃	NW ₂₁	NW ₂₅	NW ₂₂	NW ₂₀	NW ₁₇	NW ₂₀	NW ₂₁	NW ₂₁	NW ₄₃	NW ₂₂	NW ₂₄	NW ₂₄
честота	55.7	53.0	48.0	40.8	42.2	53.8	56.4	50.5	48.7	45.1	44.0	49.8	49.0
посока				SE ₈									
честота				37.1									

Продължителност на слънчевото греене в часове

Таблица № 3-9

Месец ДС	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
Казанлък	90	110	141	187	218	244	296	293	238	177	100	79	2169

Средномесечни и годишни характеристики на радиационния и топлинния басейн
ст. Казанлък

Таблица № 3-10

Месеци Елементи	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
Сумарна радиация - кал/см ² /ден	154	238	341	453	517	572	589	534	402	260	156	117	361
Ефективно излъчване - кал/см ² /ден	97	132	135	153	158	170	174	187	183	155	120	100	147
Загуби на топлина за изпарение - кал/см ² /ден	39	61	90	143	158	170	155	103	68	45	40	26	91

Според фитогеографското райониране на страната територията на общината попада в източната половина на Задбалканските котловини, включваща се в най-северната част на Горнотракийския фитогеографски район. По отношение на горското растително райониране на страната, община Гурково се намира в долния равнинно-хълмист подпояс на листопадните дъбови гори между 0 и 550 м.н.в. Тук преобладават чистите и смесени гори от благун, цер, космат дъб, келяв габър с подпояс от смрадлика, трънка, шипка и др.

В района се намират няколко защитени местности и дървесни видове.

Защитени местности:

- отвесна скала “Милева стена” – край с. Лява река;
- пещера “Мечата дупка” – с. Лява река;
- пещера “Ождрен” – с. Пчелиново;
- пещера “Калоян” – с. Пчелиново.

Защитени видове:

- върба в местността “Кичеви ниви” край с. Конаре.
- Вековен дъб (в двора на училището в с. Паничерево)

Спецификата на географското положение, характера на релефа и социално-икономическата характеристика на района определят община Гурково като екологично чист район. От общо единадесет селища в община Гурково седем имат статут на планински селища.

3. Компоненти на околната среда.

3.1. Атмосферен въздух – състояние на атмосферния въздух и източници на замърсяване.

Екологичните условия на община Гурково се формират от взаимодействието и взаимното влияние на определени природни и антропогенни фактори.

Основните антропогенни фактори, които оказват влияние върху качествата на околната среда на общината са: промишлеността, транспорта, битата, употребата на изкуствени торове и пестициди в селското стопанство. Тези фактори влияят върху състоянието на атмосферния въздух, водите и почвите.

Комплексната оценка на отделните групи фактори, влияещи върху качеството на средата показва, че община Гурково се характеризира с добро качество на околната среда. Природните и климатични дадености на територията са с благоприятни екологични характеристики. Липсват крупни производствени замърсители на атмосферата, водите и почвата. Проблеми със замърсяването на атмосферата създават автомобилният транспорт и битовият фактор – прахта от непочистените и неблагоустроени улици. Акустичното натоварване на средата от средствата на транспорта е значително поради високите шумови нива, високата интензивност на транспортните потоци, състоянието на настилките, организацията на движението, неотчитането на фактора шум при избора на застрояването. На градската територия на общината има радиопредавателни станции, телевизионни ретранслатори, клетките на мобилните оператори,

неизвестен брой граждански и военни радиостанции и електропроводи покриват голяма част от територията с електромагнитни полета.

Опазването на чистотата на въздуха и водите в общината имат определен приоритет.

Контролът върху състоянието на околната среда се провежда по компоненти на средата и фактори в съответствие с поредицата от специализирани закони за управление на околната среда, приети през последните години за сближаване със законодателството на ЕС.

Мъглите и облачността през зимата затрудняват самопочистването на атмосферата, но преобладаващите зимни североизточни и северни ветрове с висока средна скорост влияят благоприятно за разсейването на атмосферните замърсители. Третирането на неопасните отпадъци (твърди битови, строителни и производствени) се извършва основно чрез депониране. Обособени е една площадка за осъществяване на тези дейности. Площадката не отговаря на нормативните изисквания за съоръжения от този род и е предвидено закриването ѝ.

Качество на атмосферния въздух - Природните фактори, географските и метеорологични условия са основна предпоставка, която гарантира прекрасните свойства на въздуха. Тези факти налагат още по-отговорно отношение към опазването на въздуха.

На територията на община Гурково няма констатирани екстремни ситуации или други данни за замърсяване на приземния атмосферен слой .

Основни източници на замърсяване - Промисленост – водещите сектори в общината са: производство на метален амбалаж ; пластмасови изделия за промишлеността, хранителни продукти и напитки; производство на дървен материал и изделия от него и производство на етерични масла. Относително слабо развитата промишленост не позволява замърсяването на атмосферния въздух. Основните източници на организирани емисии от вредни вещества за община Гурково са горивните инсталации с битов характер, емисиите от моторни превозни средства, производствените фирми и емисиите от незапръстени и необработени депа за ТБО. Комунално-битови дейности - това са едни от основните дейности, замърсяващи въздуха в общината. Основното замърсяване е през отоплителния сезон. Причината за това е използването на лошокачествени твърди и течни горива – мазут, нафта, въглища, брикети. При изгарянето на масово употребяваните в домакинството твърди горива, емисиите са с ниска височина и ниска емисионна температура. При неблагоприятни метеорологични условия и затруднена дифузия на замърсителите може да се стигне до високи приземни концентрации на вредни вещества в близост до източниците. Това важи особено за емисиите на прах и твърди частици от ремонтно-строителни дейности. Подобни дейности имат локално въздействие и не оказва съществено влияние за състоянието на атмосферния въздух в общината.

Контрол на състоянието на атмосферния въздух- На територията на община Гурково не съществуват пунктове за контрол на качеството на атмосферния въздух, включени в системата на Националния екомониторинг.

Контролът, който се осъществява от РИОСВ е по утвърден график за емисионен контрол на източници на организирани емисии. Съгласно експертното становище на РИОСВ – Стара Загора, качеството на атмосферния въздух отговаря на санитарно – хигиенните норми.

Друг замърсител на атмосферния въздух на територията на общината е преминаващия транспортен поток през Старопланинския проход “Хаинбоаз”. Интензивността на движение на МПС през тази пътна артерия е голяма, което е предпоставка за замърсяване на атмосферния въздух с олово и азотни оксиди.

Необходимо е рехабилитация на общинската и републиканска пътна мрежа преминаваща на територията на общината, с цел да се избегне праховото замърсяване на въздуха от автомобилния транспорт , както и създаване на система от зелени площи и благоустрояването им с цел предотвратяване на замърсяванията. Производствените предприятия с горивни инсталации и съоръжения са картотекирани в РИОСВ и се упражнява оперативен контрол за генерираните от тях емисии .

3.2. Води.

3.2.1. Водни ресурси.

Община Гурково е сравнително богата на водни ресурси.

Речната мрежа в община Гурково включва три реки: р. Тунджа, р. Радова и р. Лазова.

Река Тунджа протича през малка част от територията на общината – в най-тясната югоизточна ѝ част. Това е причината въздействието ѝ да се простира в ограничена територия.

Река Радова е ляв приток на р. Тунджа. Води началото си от Тревненска планина и пресича меридианно територията на общината.

Река Лазова е ляв приток на р. Радова. Пресича територията на общината меридианно и преминава през общинския център – гр. Гурково.

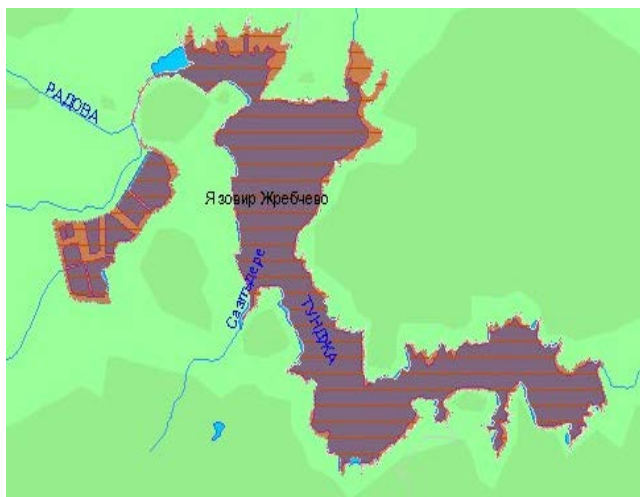
Фиг.2. Местоположение на язовир Жребчево

Язовир Жребчево

Площ: 2513.0 хектара;

Местоположение:

1. Област: Стара Загора, Община: Гурково: гр. Гурково, с. Конаре, с. Паничерево
2. Област: Стара Загора, Община: Николаево: гр. Николаево
3. Област: Сливен, Община: Нова Загора: с. Баня
4. Област: Сливен, Община: Твърдица: гр. Твърдица

На територията на общината са изградени : язовир “Жребчево” и три микроязовира с местно значение – микроязовир Гурково (с обем 648 куб.м.), микроязовир Конаре (430 куб.м.) и микроязовир Паничерево (196 куб.м.). Основното предназначение на последните три е за напояване. Язовира в Конаре се стопанисва от водно сдружение за напояване, в с. Паничерево се стопанисва от общината, а язовир Гурково е в баланса на ООД ”АСКЕНТ ФИШ”. Дружеството е с общинско участие и дейността му е свързана с развъждане на риба. Значителна част от обработваемата земя се напоява от тези водоизточници.

Основната отводнителна артерия на района е река Тунджа. Наносите на р. Тунджа са добър акумулатор и проводник на подземните води. 43 % (1255 ха) от територията на община Гурково представляват водни площи, включващи язовир Жребчево, който попада на територията на 3 общини (Гурково, Нова Загора и Твърдица) в 2 области (Стара Загора и Сливен), 3 микроязовира (Гурково, Паничерево и Конаре) и 3 реки (р.Тунджа, р.Радова и р.Лазова). Река Тунджа протича през малка част от територията на общината – в най-тесната югоизточна ѝ част. Това е причината въздействието ѝ да се простира в ограничена територия. Река Радова е ляв приток на р.Тунджа. Води началото си от Тревненска планина и пресича меридионално територията на общината. Река Лазова е ляв приток на р.Радова. пресича територията на общината меридионално и преминава през общинския център – гр.Гурково. Водните ресурси, с които разполага община Гурково са с комплексно предназначение

3.2.2. Подземни води

Подземните води в района се обуславят от орохидрографските условия, геолого-литоложкия строеж, антропогенното въздействие и хидрогеологията на разглежданата територия. Според хидрогеоложкото райониране на страната проученият терен попада в Твърдишкият хидрогеоложки район, който се дефинира от Гурковско-Твърдишкия грабен. Последният е изпълнен с приабонски и кватернерни седименти. Той се разпростира между Николаево и

Бинкос. В пролувиалните и алувиалните отложения тук е формиран общ подземен поток с главна посока от север на юг. В периферните части на пролувиалните конуси част от водите се разтоварват във вид на извори с дебит от 0,2 до 6 l/s. Около 20 извора имат сумарен дебит 50 l/s. Подхранването на подземните води става главно от старопланинските реки и валежите. Водопроводимостта се изменя от 50 до 1000 m²/d, като по-висока тя е в алувиалните отложения. Дебитите на сондажите са от 8 до 20 l/s. Алувиалните отложения в района (в тях е възможно да се изградят нови съоръжения) се характеризират като силно водообилни. Коефициентите на филтрация на пласта от едри и средни чакъли се изменят от 15 до 45 m/d. По химичен състав подземните води са хидрокарбонатно-калциево-магнезиеви, III тип .

3.2.3. Хидрография.

Разглеждания район попада в поречието на р. Тунджа. Тя има постоянен воден дебит с минимум през летните месеци и максимум през пролетта. Река Тунджа има множество притоци. Един от тях е р. Лазова На запад протича река Лазова, която се образува от сливането на Равна река, Широка река и Каменска река, които са с каменисти легла, със сравнително малък наклон и обрасли с дървесна растителност брегове. Леглото на р. Лазова в средната си част е каменисто, с много прагове и стръмни, на места отвесни брегове скали. В долната си част леглото и бреговете са с малък наклон, стабилизирани с растителност. Тя приема още Свирчов дол, Глогов дол, Студения дол, Чеюв дол и др. Има постоянен дебит, но силно влияещ се от сезоните. Ерозионните процеси са затихнали.

Водостопанската система на територията на община Гурково е представена от дейностите по водоснабдяване, канализация и от дейността и организацията по използване и стопанисване на водоохранилищата. За устойчивото използване и управление на водните ресурси в общината е необходимо да се извършва контрол върху потреблението на води и източниците на тяхното замърсяване. Управлението на водните ресурси и в частност на речните поречия и контролът върху качествата на водите се осъществява съвместно от Басейновите дирекции и Регионалните инспекции по околна среда.

3.2.4. Водоснабдяване.

Водоприемниците в района са втора категория.

Водоснабдяването на гр.Гурково и с.Паничерево на територията на общината се осъществява от “ВиК” ЕООД – Стара Загора чрез група за поддържане в гр.Гурково. За водоснабдяване на останалите села се грижи община Гурково. Захранването от водоизточниците в общината за различните населени места е различно. В Гурково и Конаре водоснабдяването е гравитачно, съответно от р.Лазова и река Стара. В планинските села водоснабдяването също е гравитачно от карстови извори, а в с.Паничерево е гравитачно и помпажно от подземни води. Съществуващите водни запаси осигуряват нормално

водопотребление и са достатъчни за задоволяване на битовите и производствените нужди на общината. От общо 11 населени места в общината са обхванати 7 села, в които е съсредоточено цялото население. Останалите 4 населени места се водят в ЕКАТТЕ, но в тях липсва целогодишно обитаване. Изградеността на мрежата в населените места е 82,5% или 49,3км. от уличната мрежа. Външната водопроводна мрежа е с дължина 19.63 км. Общите загуби на вода в системата е около 46%, като те са главно за сметка на амортизираната и неефективно изградена преносна система. Полезно използваната вода на човек от населението е средно 130 л/ч. денонощие. Водата е с добри питейни качества.

ВОДОСНАБДИТЕЛНА И КАНАЛИЗАЦИОННА ИНФРАСТРУКТУРА

Таблица 4.

	Населени места	Улична мрежа (км)	Водопр мрежа (км)	Отн. дял %	Общо под. кол.	Полезно изп. вода на човек л/ч/д	Канал. мрежа (км)	Отвежд. на отпад. води
1.	Гурково	19	16,8	88,5	78,4	110	5	Смесена канализ. + септ. ями
2.	Димовци	1,5	1,3	85	31,5	няма данни		Септ. ями
3.	Конаре	16,5	12,4	61	252,3	няма данни		Септ. ями
4.	Лява река	2,5	2,3	90	95	няма данни		Септ. ями
5.	Паничерево	11,0	9.5	80	283,8	няма данни		Септ. ями
6.	Пчелиново	8,5	7,0	82	44,2	няма данни		Септ. ями
	Общо общ.	49	49,3	22,5	999,7	129	5	

3.2.5. Канализация и пречистване на отпадъчните води.

Канализацията в община Гурково е с ниска степен на изграденост.

Само в гр. Гурково е изградена около 85% от канализационна мрежа, която се стопанисва от общината. В другите населени места тя изобщо липсва. Липсват и съоръжения за отвеждане и пречистване на отпадните води /главно се използват септични ями/. Като цяло политиката на ръководството на общината е насочена към ускорено развитие и изграждане на канализационната система в гр.Гурково, с.Паничерево, с.Конаре, с.Пчелиново, с.Димовци и с.Лява река и това да бъде

водещ приоритет в дългосрочна перспектива. Липсват съоръжения за пречистване на отпадъчните води.

Общинската инфраструктура в град Гурково е с много висока степен на изграденост – подменен е водопровода на над 8 км от етернитов с такъв от ПЕВП, около 83% от канализацията за отпадъчни води е изградена. Присъединени са над 550 домакинства към канализационната мрежа. След подмяната на водопроводната мрежа с тръби от ПЕВП и прокарване на канализационните колектори, уличната настилка е възстановена в първоначалния си вид. За цялостно решаване на водния проблем на гр. Гурково е сключен договор с Министерство на околната среда и водите по Оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.” за “Техническа помощ за подготовка на инвестиционен проект: “Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителната и канализационна мрежа и изграждане на пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води – гр. Гурково”. Изготвени са пред проектни проучвания, идеен проект и работен проект, въз основа на който е издадено Разрешение за строеж и общината ще кандидатства за финансиране на строителството на всички дейности за довършване на реконструкцията, в т.ч. реконструкция на водопроводната мрежа, довършване на канализацията и изграждане на пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води, както и за подмяна на довеждащия етернитов водопровод от “Чеев дол” до гр. Гурково с тръби от ПЕВП.

За подобряване на качеството на подаваната вода от собствените водохващания и водопроводи на община Гурково е въведена мониторингова система за осигуряване на по-добър контрол на качествата на питейната вода в селата Конаре, Пчелиново, Димовци и Лява река. За осигуряване на допълнително количество вода е проектиран довеждащ водопровод от р. Улищица до село Конаре, с който проект общината ще кандидатства за финансиране по европейски програми.

Община Гурково има изпълнен проект за реконструкцията на вътрешната водопроводна мрежа на с. Конаре, финансиран от ПРСР 2007-2013.

Общината има изготвен проект и внесено през изтеклия програмен период 2007-2013 г. проектно предложение в ДФ “Земеделие” за реконструкция на водопроводната мрежа, канализация и пречиствателна станция за отпадъчни води за с. Паничерево, което не беше финансирано.

3.2.6. Източници на замърсяване.

Дифузен източник на замърсяване на повърхностните и подпочвени води са нелегалните сметища, особено в деретата на реките, фекалните води от животновъдните обекти, както и използваните в земеделието торове и препарати за растителна защита.

Опазването на повърхностните и подпочвените води от замърсяване изисква прилагането на следните мерки:

- почистване на речните дерета от отпадъци и недопускане на повторното им замърсяване;

- правилно съхранение и оползотворяване на органичните отпадъци от селското стопанство и домакинствата;

- правилно съхранение и транспортиране на различните торове и препарати в растениевъдството;

- доизграждане на канализационната система в гр. Гурково, изграждане на канализационна система в селата и пречистване на отпадъчните води.

3.3. Почви и нарушени терени.

Територията на общината принадлежи към задбалканските полета, които в геоложката си основа представляват хлътнали по разлом блокове от земната кора. Изградени са от палеозойски гранити и гнайси. Делувиалните отложения са разпространени в подножието на планинските склонове и са представени от пясъкливо глинни.

По отношение на почвите се наблюдават кафява горска, средно излужена, делувиални и делувиално-ливадни.

Хумусният слой варира на дълбочина 25-50 см. Механичният състав е пясъклив до средно пясъкливо-глинест. Неконтролираното използване на пестицидите води до нарушаване на екологичното равновесие в почвата, която се явява като акумулатор.

Тъй като основния поминък на населението на общината е земеделието, в близкото минало се наблюдаваше масово изгаряне на стърнищата след прибиране на реколтата, което от своя страна води до нарушаване на повърхностния слой на почвата.

На територията на общината няма направено подробно изследване върху състоянието на почвите и тяхната степен на разрушаване и замърсяване. Основен източник на почвено замърсяване и разрушаване е нерегламентираното изхвърляне на различни отпадъци – битови, селскостопански, строителни.

Проблем представляват и свлачищните процеси, които могат да бъдат овладени трайно чрез механично укрепване и залесяване на местата, където е възможно при подходящи почвени условия и наклон на терена.

Получените високи концентрации на олово в почвите при кръстовищата доказват, че източник на замърсяване е автомобилният транспорт. Наличието на олово в почвите е резултат от многогодишното му натрупване, тъй като транспортната схема на града не е променяна с години. Основни причини и проблеми в настоящото състояние на почвите в община Гурково :

- Районът е със силно развито земеделие и почвите са повлияни от използваните средства за наторяване и растителна защита.

- Липсва пълна картина на състоянието на почвите в частните парцели.
- Не е достатъчно ефективен контролът на употребата на препаратите за растителна защита и тяхното съхранение.
- Паленето на стърнища е фактор, който нарушава почвените функции и намалява самопочистващата способност на почвите.
- Използването на замърсени води за поливане води до влошаване на качествата на почвите.
- Арендаторите и частните земеделски производители не познават достатъчно и не прилагат в необходимата степен правилата за добри земеделски практики на обработваните от тях земи.
- Съществува тенденция за намаляване на земеделските земи чрез промяна на предназначението им за ползване за строителство.
- Съществува замърсяване с олово и засоляване на почвите в близост до пътища с голям трафик на автомобили.
- Не достатъчни са действията за опазването на почвите от по-нататъшно и интензивно развитие на ерозионни процеси.

3.4. Защитени територии и биоразнообразие.

В община Гурково с най-голям размер са горските територии. Те заемат около 70% от общата площ на общината. Община Гурково е разположена в южните склонове на Стара планина (Тревненска и Елено-Твърдишка планина). Седем от единадесетте селища на общината имат статут на планински.

Характерни горски съобщества са ксеротермните гори от бук, дъб, бял и черен бор, благун, цер, космат дъб, келяв габър с подпояс от смрадлика, трънка, шипка и др. Ето защо горите тук имат както голямо стопанско значение, така и сериозни възможности за използване на реакционните им функции.

Понастоящем доминират тревни, храстови и агроценози, като съставът им е разнообразен. Съставът им е разнообразен. В общината се култивират или могат да се култивират около 45 етерично-маслени растения – казанлъшка роза, копър, маточина, кръвен и обикновен здравец, лайка, хизоп, бял равнец, обикновен и морски релин, салвия /меча стъпка/, градински чай, лютива мента, лавандула, анасон, резене, ким, дялянка, лудо биле, обикновен и евгенолов босилек, чувен, майоран, обикновен и бял риган, кимион, медицинска ружа, бял трън, чубрица, джоджен /гъозум/, мащерка, магданоз, целина, розалин /индрише/, нарцис, перуника, шипка.

Основните стопански структури, осъществяващи дейност в отрасъл горско стопанство са: Държавно горско стопанство гр. Гурково (осъществява дейността по управлението и стопанисването на горския фонд) и дървопреработвателни предприятия.

Сериозна заплаха представлява неправилното в екологично и природозащитно отношение стопанисване на горите, свързано с разрушаването на характерни горски местообитания – незаконната сеч, незаконното разораване на площи, пожари предизвикани от човешка немърливост, както и браконьерство на ловни и защитени от закона видове.

В района на община Гурково се намират няколко защитени местности и дървесни видове:

Защитени местности

- Отвесна скала “Милева стена” – край с. Лява река;
- Пещера “Мечата дупка” – с. Лява река;
- Пещера “Ождрен” – с. Пчелиново;
- Пещера “Калоян” – с. Пчелиново.

Защитените растителни и животински видове на територията на общината са:

- Върба (в местността “Кичеви ниви” край с. Конаре)
- Вековен дъб (в двора на училището в с. Паничерево)

Множеството птици обитаващи защитената зона на яз. Жребчево включват: Черногуш гмуркач, Малък корморан, Голям воден бик, Голяма бяла чапла, Поен лебед, Малък нирец, Червеногуша гъска, Черна каня, Морски орел, Тръстикова блатар, Полски блатар, Белоопашат мишелов, Вечерна ветрушка, Земеродно рибарче, Малък гмурец, Голям гмурец, Червеногуш гмурец, Черногуш гмурец, Голям корморан, Сива чапла, Няма лебед, Голяма белочела гъска, Сива гъска, Бял ангъч, Фиш, Зимно бърне, Зеленоглава патица, Шилоопашата патица, Кафявоглава потапница, Качулата потапница, Звънарка, Среден нирец, Воден дърдавец, Лиска, Обикновена калугерица, Трипръст бегобегач, Голям горски водобегач, Речна чайка, Чайка буревестница, Сребриста чайка, Жълтокрака чайка.

Местностите “Сондите”, “Бутура” и “Караиваново хорище” са обект на ловен туризъм .

3.5. Шум.

Основен източник на шум в общината е автотранспорта. Автотранспортният шум е в пряка зависимост от интензивността на движението, скоростта и структурата на транспортния поток, пропускателната способност на пътните артерии, възрастта на автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка, ситуационното и нивелетно разположение на пътя и характера на терена встрани от него.

Основният шумов фон се създава от автомобилите – леки и товарни, и тези на масовия градски транспорт. През последните години в резултат на масовия внос на автомобили предимно “втора употреба” автомобилният

парк е основно подменен. Въпреки че повечето от автомобилите са втора употреба, нивото на излъчвания от тях шум е значително по-ниско от използваните преди това, но същевременно техният брой се увеличава интензивно. Най-високи нива на шума, макар и импулсни, се предизвикват от средствата на масовия градски транспорт, особено от много остарелите автобуси, от товарните камиони и др. такива.

Наднормено излъчване на шум има в района на с. Пчелиново и по ул. "Прохода" гр. Гурково, ул. „Шипка” с. Паничерево, което е вследствие на преминаващия през по-голямата част на общината проход "Хаин боаз" (Прохода на Републиката) голям поток на автомобили. Необходимо е да се ограничи скоростта на автомобилите, преминаващи през Прохода на Републиката .

Шумът от производствените дейности също има участие в общия шумов фон на общината. В голямата си част те са обособени в промишлените зони и/или са извън границите на населеното място.

Регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ) изготвят ежегодни шумови характеристики на населените места. Чрез тези характеристики се извършва комплексна оценка на шумовото натоварване на всички областни градове в страната, включително и на някои други по-големи населени места. По същество шумовата характеристика на населеното място представлява ежегоден доклад, който РИОКОЗ предоставят на МЗ и общините. Тези доклади по-нататък се използват за вземане на решения от контролните органи и общинските власти за предприемане на мерки за намаляване на шума.

3.6. Зелени площи в населените места.

Зелените площи на територията на гр. Гурково са около 15 дка. В града те са основно тревни площи с дървета и храсти. Основните видове дървета, използвани в озеленяването са: липа, кестен, американски ясен, бреза, каталпа и др.

Поддръжката на озеленените площи е комплекс от манипулации извършвани в тях осигуряващи добрия им вид в съответствие със сезонните изисквания и биологичните особености на растителността. Поддържането на чистотата в зелените площи включва широк набор от дейности като: метене, оборка , ежегодни санитарни и подмладяващи коситби на тревните площи и резитби на всички дървета на които се налага.

Основание за увеличаване на зелените площи са фактите, че върху дървета, храсти и тревни се утаява около 70% от въздушния прах, а същите системи извличат и поглъщат около 60% от серния двуокис. От тук се

определя и значителната им роля в процесите на смекчаване и адаптиране към измененията вследствие на настъпващите все по-чувствителни климатични промени.

Необходимостта от увеличаване на уличните дървета се мотивира и с наблюденията, че над зелените насаждения се образуват низходящи въздушни течения, утаяващи праха. С увеличаване броя на дърветата би се увеличила относителната влажност на въздуха. . Общо зелените площи в община Гурково са около 80 дка.

3.7. Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения.

На територията на община Гурково до момента не са установени наднормени стойности на йонизиращи лъчения, както и няма източници на радиационно замърсяване.

Резултатите от систематичните изследвания на община Гурково показват наличието на “динамично равновесие” или нормален за района радиационен гама фон. Той е във функция основно от типоморфните и климатогенни условия на района, както и от антропогенното въздействие върху околната среда.

Проведените през годините изследвания на води и почви от селищата в общината не показват замърсяване с радиоактивни елементи.

3.8. Отпадъци.

3.8.1. Видове отпадъци.

На територията на Община Гурково се генерират основно битови, строителни и селскостопански отпадъци. От общината се събират, транспортират и депонират твърди битови и смесени отпадъци от домакинствата, обществените сгради, търговските обекти, уличните площи и предприятията и строителни отпадъци от общински обекти. На практика извън контрола на общината остават селскостопанските отпадъци, които се изхвърлят нерегламентирано и няма данни за тяхното количество.

Опасните отпадъци на територията на общината са предимно излезли от употреба пестициди.

3.8.2. Дейности по управлението на отпадъците.

За всички населени места на Община Гурково има организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Дейността по сметосъбиране и сметоизвозване се извършва от общината. Отпадъците на гр. Гурково и с. Паничерево се извозват четири пъти месечно, а на останалите населени места три пъти месечно.

За събирането на отпадъците се използват три типа съдове:

- кофи с обем 0,11 м³ – за битови отпадъци от селата и от еднофамилни жилищни сгради в града.
- контейнери с обем 1,1 м³ -
- контейнери с обем 4 м³ – за битовите отпадъци от промишлените предприятия и по-големи обществени сгради, както и блоковите жилища.

Транспортирането на отпадъците се извършва с:

- сметовозна кола „АВИА” за кофи 110 л и контейнери тип „Бобър”
- сметовозна кола ИФА „ГАЗ-53” за контейнери от 4 м³

Методи на обезвреждане:

Единственият метод за обезвреждане на отпадъците е депониране (смесено депониране и периодично запръстяване), което се осъществява на едно сметище, намиращо се в землището на гр. Гурково, местността „Иванчов път”. На това сметище се депонират предимно битови отпадъци и малко строителни отпадъци. Това депо не отговаря на съвременните изисквания за депониране и съхранение на отпадъци, поради което предстои неговото поетапно закриване.

Екологичните проблеми в общината, свързани с третирането на отпадъците при сега съществуващата система за управление на отпадъците са свързани основно с :

- Съществуващото депо не отговаря на съвременните нормативни изисквания за изграждане и експлоатация на депо за ТБО;
- Възникването на пожари на депото и постоянното отделяне на неприятни миризми в околната среда;
- Липсата на изпълнени мерки за предпазване от разнасяне от вятъра на пластмасови торбички на големи площи около депото за да се избегне замърсяване на околната среда в близост;

Сериозен екологичен недостатък на съществуващото депо е риска от замърсяване на почвените води с инфилтрат генериран от депото. На площадката няма каквито и да е съоръжения за измерване и събиране на инфилтрата преди изпускането му в околната среда. Няма изградени дренажни системи за улавяне и събиране на повърхностните води преди депото, което увеличава количеството на генерирания инфилтрат;

След закриване на общинското депо за битови отпадъци, те ще се депонират на регионалното депо на територията на гр. Стара Загора, като част от проекта на Регионална система за управление на отпадъците в регион Стара Загора . Очаква се проекта да бъде завършен в края на м. октомври 2015 г. В него е включено изграждането на Претоварна станция за отпадъци община Гурково . За обекта

има изработени идеен и работен проекти, а финансирането на дейностите ще бъде със средства от ОП Околна среда 2007-2013 г.

Има изработен идеен проект за закриване на съществуващото общинско депо за неопасни отпадъци Гурково. Предстои кандидатстване за финансиране от МОСВ.

Стратегически документи и цели в управлението на отпадъците в програмния период 2014 – 2020 г.

Управлението на отпадъците на територията на общината ще трябва да отговори на предизвикателствата и изискванията заложи в стратегическите документи :

Национален стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г. – въвеждащ целите за изпълнение на поетапно намаляване депонирането на тези отпадъци и увеличаване на тяхното рециклиране и оползотворяване;

Трети национален план за действие по изменение на климата 2013 -2020 г. за намаляване на емисиите на парникови газове от сектор „отпадъци” - задаващ национални цели и пътища за намаляване на емисиите от парникови газове чрез оползотворяване на отпадъците като ресурси при въвеждане на интегрирани децентрализирани нисковъглеродни практики за устойчиво адаптиране към климатичните промени;

Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Р.България за периода 2011 - 2020 г. - със стратегическа цел до 2020 г. да се намали вредното въздействие на строителните отпадъци върху околната среда чрез достигане на поне 70% ниво на рециклиране на строителните отпадъци ;

Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. (НПУО 2014-2020 г.) е четвъртият програмен документ на национално ниво за управление на дейностите по отпадъците в Р.България . Основната цел на плана е да обезпечи устойчивото развитие на България чрез прилагане на интегрирана рамка за управление на отпадъците, която да доведе до намаляване на вредните въздействия върху околната среда, като подобри йерархията на управлението на отпадъците чрез разработване подпрограми и мерки за предотвратяване на образуването на отпадъците, постави конкретни количествени цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на конкретни потоци отпадъци. Планът поставя и като приоритетна цел подобряване ефективността в използването на ресурсите .

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) 2014-2020 г. цели въвеждането на дългосрочна стратегия за устойчиво управление на отпадъците и рамката за вземането на решения в съответствие със

законодателството и политиката на Европейския Съюз. Изхождайки от тази стратегическа законова рамка от европейски политики и законодателство в областта на управление на отпадъците, могат да направят следните основни изводи и препоръки:

- Европейските стратегически документи от последните години променят философията и подхода към отпадъците, и по-конкретно предлагат преход от целенасочено управление на отпадъците като фактор, увреждащ околната среда, към политика на предотвратяване на тяхното образуване и ефективното им използване като ресурси.
- Действащият законодателен пакет съдържа конкретни изисквания и количествени цели за намаляване депонирането на отпадъци, за рециклиране и оползотворяване на специфични отпадъчни потоци и за предотвратяването на отпадъците като най-високо ниво от йерархията на управление на отпадъците.
- Като се имат предвид ЕС политиките за ефективно използване на ресурсите и околната среда по пътя на устойчивото развитие, както и работната програма на ГД „Околна среда” за преглед на политиките в сектор „Отпадъци”, може да се очакват промени в европейското законодателство, целящи още по-висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве, както и преход от управление на отпадъците към устойчиво управление и по-ефективно използване на ресурсите, и вероятно:
 - допълнителни ограничения относно депонирането на отпадъци до 2020 г., и с по-голяма вероятност депонирането да се ограничи само до отпадъци, които не могат да се рециклират и оползотворят, и по-конкретно ограничения за депонирането на пластмасови и/или хранителни отпадъци, а в по-далечен хоризонт – и повсеместна забрана за депониране на отпадъци;
 - специални разпоредби за намаляване на употребата и предотвратяване на отпадъци от полиетиленовите торби за еднократна употреба;
 - ограничения за изгаряне на отпадъци, които могат да бъдат рециклирани, като например пластмасови отпадъци, съответно въвеждане на по-високи цели за рециклиране на битовите отпадъци, особено на пластмасовите отпадъци;
 - въвеждане на количествени цели за предотвратяване на образуването на отпадъци, особено за пластмасови, битови/хранителни и за опасни отпадъци;
 - по-високи цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъци от опаковки, излезли от употреба електрическо и електронно оборудване, излезли от употреба моторни превозни

средства и най-вече на пластмасовите отпадъци от тях, както и за батерии ;

Съществено изискване в новия програмен период в **Оперативна програма “Околна среда 2014 – 2020 г.”**(ОПОС 2014–2020 г.) е да се реализира стратегията на ЕС за интелигентен , устойчив и приобщаващ растеж на икономическо , социално и териториално сближаване (Стратегия Европа 2020) , базирано на европейското и национално законодателство и производствените анагажименти на България от членството и в Европейския съюз. Тя е насочена приоритетно към изпълнение на съществени елементи от последователни политики за опазване на околната среда и за изменението на климата. За постигане на целите на стратегията Европа 2020 за програмния период 2014 – 2020 г. са разработени 11 тематични цели, отразени в Регламент (ЕС) № 1303/2013 . Две от тях - тематична цел 5 и 6 са в основата на приоритетните оси на ОПОС 2014 - 2020 г.

- ТЦ 5 – Насърчаване на адаптацията към изменение на климата и превенция и управление на риска ;

- ТЦ 6 – Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност ;

За програмния период 2014 – 2020 г. в ОПОС са дефинирани пет приоритетни оси :

- приоритетна ос 1 : Води

- приоритетна ос 2 : Отпадъци

- приоритетна ос 3 : Натура 2000 и Биоразнообразие;

- приоритетна ос 4 : Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища ;

- приоритетна ос 5 : Подобряване на качеството на атмосферния въздух ;

- приоритетна ос 6 : Техническа помощ ;

С особено внимание трябва да се преосмислят плановете и възможните практики за реализиране от позицията на изискванията въведени с **Регламент (ЕС) № 1303/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА** от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и отразени в ПРИЛОЖЕНИЕ V към него , в което се фиксират целите за реализиране на печалба в проектите в управлението на твърдите

отпадъци – 20 % и тези от водния цикъл – 25 %.

Общата рамка на европейското законодателство в областта на управление на отпадъците е зададена в Рамковата директива за отпадъците, Директивата за опасните отпадъци и Регламента за наблюдение и контрол на преноса на отпадъци на, за и извън Европейската общност. Тук са формулирани изисквания към дейностите с всички видове отпадъци. С две групи Директиви се регулират конкретни отпадъчни потоци и методите за обезвреждане – едната установява изискванията за разрешаване и експлоатацията на съоръжения и инсталации за обезвреждане на отпадъци, другата разглежда специфични потоци отпадъци – отработени масла, излезли от употреба моторни превозни средства, отпадъци от опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори и др.

С приемането през септември 2011 г от ЕК за изпълнение на една от водещите инициативи от Стратегията „Европа 2020“ бе очертана и пътна карта за развитие като основата на политиката на ЕС и на страните-членки на ЕС за устойчиво развитие.

Фокусът в нея е поставен върху икономика, която да произвежда повече с по-малко суровини, като така се постига по-висока стойност с по-малко материали, а въздействието върху околната среда се свежда до минимум. С помощта на пътната карта се набелязват целите по този път и се посочват дейностите, необходими за постигането на устойчив растеж, основан на ефективността на ресурсите.

Основна цел по отношение на отпадъците, съгласно раздела "Превръщане на отпадъците в ресурси", е: „До 2020 г. отпадъците да се управляват като ресурс. Генерираното количество отпадъци на глава от населението да е в състояние на абсолютен спад и да се рециклират повече материали и суровини от изключително значение. Оползотворяването на енергия ще е ограничено само до нерещиклируеми материали, депонирането практически ще е премахнато“. Документът предвиди ЕК да предприеме редица действия, в т.ч.:

- Насърчаване на пазара за вторични материали и търсенето на рециклирани материали посредством икономически инструменти.
- Да преразгледа целите в приетото вече европейско законодателство за предотвратяване, повторно използване, рециклиране и отклоняване от депониране, за да се премине към икономика, основана на повторно използване и рециклиране с близко до нулата количество остатъчни отпадъци (през 2014 г.).
- Да гарантира, че при публичното финансиране от бюджета на ЕС се отдава приоритет на дейностите, свързани с по-високите нива в йерархията на отпадъците, съгласно Рамковата директива за отпадъците, напр. приоритет имат проектите за рециклиране над депата за отпадъци, (през 2012—2013 г.).
- Да улесни обмена на най-добри практики за събиране и третиране на отпадъци сред страните-членки и да разработи мерки за по-ефективна

борба с нарушенията на законите на ЕС в областта на отпадъците (през 2013—2014 г.).

- Да постави акцент върху финансирането на научните изследвания в Съюза (инициатива „Хоризонт 2020“ на ЕС) в областта на най-важните цели, свързани с ефективността на ресурсите, включително рециклиране, повторно използване, замяна на материали, оказващи въздействие върху околната среда, или на редки материали, по-интелигентно проектиране.

Страните-членки трябва да предприемат следните мерки:

- да гарантират цялостно прилагане на правото на ЕС, свързано с отпадъците, включително минималните цели.
- да насочват публичното финансиране за научноизследователски дейности към най-важните цели, свързани с ефективността на ресурсите (непрекъснато).
- да предприемат мерки по отношение на разхищението на храни в своите национални програми за предотвратяване на генерирането на отпадъци (2013 г.), като се има предвид поставената цел в Пътната карта до 2020 г. изхвърлянето на годни за консумация храни в ЕС да бъде намалено наполовина.

Неотложни мерки за подобряване на системата за събиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците:

- Въвеждане и изпълнение на адаптивна методика за охарактеризиране на отпадъците . Осигуряване на достатъчно представителни и обективни данни и измеряеми индикатори за отпадъците. Изпълнение на 4 сесийно изследване за охарактеризиране на общински битови отпадъци . Въвеждане на индикатори за наблюдение на система за мониторинг на отпадъците;

- Адаптиране на Общинска програма за управление на битови отпадъците за периода 2015 - 2020 г с цел постигане на индикативните цели заложи в Национални планове , стратегии и програми за периода 2015 – 2020 г.

- количествени цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, които да достигнат общините, в следните срокове и количества:
 1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло
 2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло
 3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.
- Въвежда изисквания най-късно до края на 2020 г. общините да ограничат количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в България през 1995 г.

- Кметовете на общините във всеки от регионите по чл. 49, ал. 9 ЗУО осигуряват съвместно постигането на следните регионални цели за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци:
 1. до 31 декември 2016 г. - не по-малко от 25 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.;
 2. до 31 декември 2020 г. - не по-малко от 50 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.;
 3. до 31 декември 2025 г. - не по-малко от 70 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.

Съгласно Директива 1999/31/ЕС и разпоредбите на чл.31, ал.2, т. 1 на ЗУО се изисква до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци (БрБО) до 35 на сто от общото количество на биоразградими отпадъци, образувани в Република България през 1995 г. Предвид това, че целите за депониране са определени общо за страната, същите са преизчислени за жител към съответната година, както е показано в Таблица 5..

Таблица 5. Национални цели за ограничаване на количеството депонирани биоразградими отпадъци

Година	цел	Разрешени за депониране Бр БО /т/	Разрешени за депониране за жител БрБО /кг/жит./год./
Базова 1995 г.	База 100%	Базова стойност 2 247 500	Базова стойност 268
2010	75%	1 685 625	224
2013	50%	1 123 750	152
2020	35%	786 625	109

- Въвеждат се поэтапни цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, за което отговорност имат възложителите на строителни дейности, както публични органи, така и бизнес:
 1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
 2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
 3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

- Разработка на прединвестиционно програма за въвеждане на децентрализирана система за оползотворяване на битови отпадъци. Оптимизиране на системата за разделно събиране, логистика, временно съхранение и оползотворяване на отпадъците чрез въвеждане на нисковъглеродни практики .

- Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци. Разработка и въвеждане на стратегии и програми за децентрализирано управление и ресурсно оползотворяване на отпадъците чрез нисковъглеродни практики. Управление и оползотворяване на специфични потоци от отпадъци: битови, селскостопански, отпадъци от дърводобив и дървопреработка, от преработваща

промишленост, от селищни зелени системи, утайки от ПСОВ, отпадъци генерирани вследствие на природни бедствия, горски пожари и др.

- Въвеждане на децентрализирани системи за нисковъглеродна енергетика, оползотворяваща отпадъчна биомаса, създаваща условия за устойчиво извличане и задържане на атмосферния въглерод в почвите с цел възстановяване и поддържане на почвеното плодородие;

3.9. Управление.

Дейностите по опазване на околната среда се организират от дирекция „Общински дейности, собственост и устройство на територията” на община Гурково. Разработена и приета е общинска нормативна уредба с цел опазване на околната среда в общината и управление на отделни приоритетни общински екосистеми.

Въпреки полаганите системни грижи и усилия от общинското ръководство на община Гурково в управлението на всички подсистеми от околната среда в общината основните проблеми стоящи в обсега на общинската система по управление на околната среда са свързани най-вече с липсата на действаща и обективна система за генериране на данни и система от индикатори за мониторинг на състоянието на околната среда. На територията на общината няма мониторингови станции (за въздух, почви, води, радиоактивни лъчения и шум), няма въведена система за охарактеризиране и наблюдение на генерираните отпадъци чрез стандартизирани методики и със стандартизирани инструменти.

Особено тревожен е проблемът с третирането на битовите отпадъци. В община Гурково съществуващото депо за неопасни отпадъци се експлоатира на основание Решение №13-ДО-341-00/13.08.2010 г., издадено от Директора на РИОСВ – Стара Загора, с което се разрешава извършването на дейности по транспортиране и депониране на отпадъци, които нямат опасни свойства. В Националната програма за управление на отпадъците е заложено изграждането на регионално депо за ТБО за всички общини в област Стара Загора. Проектът за изграждането му се изпълнява с финансиране по ОП Околна среда, с водеща община Стара Загора. До завършването му сметосъбирането на територията на общината се очаква да се осъществява от самата община.

На този етап основен проблем по отношение управление дейностите по отпадъците е лошо състояние на сметището, както и неконтролируемо изхвърляне на битови и строителни отпадъци на произволни, неорганизирани за целта площадки. Поради липса на средства и техника запръстяването на сметището се извършва на тримесечие. Неконтролируемо изхвърлените отпадъци на произволни площадки периодично се почистват. В района на общината няма изградени инсталации за обезвреждане, изгаряне и компостиране на отпадъци. Към настоящия етап наличните отпадъци се съхраняват на територията на

общината. Не се констатира внасяне или изнасяне на определени количества отпадъци.

Проблемите с управлението на дейностите свързани с отпадъците се отразяват най-бързо и пряко върху облика на общината и здравето на хората и закономерно те ангажират повече средства и квалифицирани служители. Като основни причини за това състояние могат да се посочат на първо място финансови причини породени от липса на средства , на второ място организационни и на трето място са тези свързани с ниската екологична култура на населението.

Процесът на промяна и преход към една система, съответстваща на изискванията на ЕС, налага приемането на съответните принципи от населението и от всички участници в процеса на опазването и устойчиво управление на околната среда. Особено актуални при усвояването на средствата предоставяни по различни Оперативни програми настоящия програмен период 2014 – 2020 г. за инвестиции в областите по управление на околната среда са изградените на принципите за обоснованост, осъществимост и социална приемливост Публично Частни Партньорства (ПЧП) .

Използването на подобни икономически форми за реализация на инвестиции за опазването на околната среда , стимулирано и от действието на Регламент (ЕС) № 1303/2013, ще подпомогне и преодоляването на негативните последици от противопоставянето на различни обществени групи. Това противопоставяне и негативното обществено мнение в някои случаи е и съществена пречка за прилагането на съвременните практики по защитата на околната среда. Активна позиция на широк кръг от населението обхванати в организирани кампании за информиране определят все по-голямото значение и внимание което е необходимо да се отдели на фактора „връзки с обществеността” .

3.10. Икономическо състояние.

Оценките за икономическото състояние на община Гурково се определят основно от протичащите в реалния икономически сектор процеси довели до съществени негативни промени в редица отрасли на промишлеността, в аграрния сектори и др.

Основните икономически отрасли в гр. Гурково са селското стопанство и промишлеността.

Осъществяването на аграрната реформа, възстановяването на собствеността върху земеделските земи естествено доведе до разрушаване на съществуващите производствени структури в селското стопанство. В сравнение с промишлеността, съвземането на производствената дейност в аграрния сектор е много по-успешно.

В сферата на селското стопанство и услугите са регистрирани три земеделски и четири потребителни кооперации, а регистрираните земеделски производители в общината са 90.

Горското стопанство запазва и дори разширява позициите си в икономическата база на общината. Основната стопанска структура осъществяваща дейност в този отрасъл е Държавно лесничейство – гр. Гурково, което управлява и стопанисва горския фонд.

Общият брой на регистрираните търговски субекти към 2011 г. е 119 бр. (обекти за производство, търговия, туризъм и услуги), като 72,2% от тях отчитат печалба, 16 % загуба и 11,8% нулев резултат. Отбелязва се нарастване на броя на фирмите спрямо 2007 г.

Най-голямото и най-проспериращо предприятие на територията на община Гурково е „Булметал” АД, гр.Гурково, в което са заети над 450 работници. Предмет на дейност: Производство и реализация на метален амбалаж, външнотърговска дейност – внос, износ, реекспорт, посреднически услуги, лизинг, организиране на консигнационни складове, извършване на маркетингова, рекламна дейност и др.

Стратегията на компанията е фокусирана в изграждането на нови производствени мощности, които ще дадат възможност да се разшири портфолиото на произвежданите продукти във всички производствени дивизии. Оптимизация на производствените разходи чрез внедряване на нови енергийно ефективни машини и оборудване.

Предприятието е изцяло частна собственост и притежава съвременна техника за производство на метални опаковки и предпечатна подготовка, лакиране и литография на метални опаковки с доказано качество. Фирмата разполага с възможности за производство на двукомпонентни, трикомпонентни и дълбокоизтеглени кутии, аерозолни опаковки, флакони, както и всевъзможни метални опаковки с уникална форма, релеф или релефен печат по заявка и желание на клиента.

Една от големите инвестиции която е започнала през 2010 година и е реализирана през 2011 година е въвеждането и експлоатацията на машини за производство на „easy open” капаци.

“Вигалекс” ООД е друго дружество регистрирано през 1989 г. в гр. София и успешно развиващо дейността си на територията на общината.

Първоначално дейността е търговска с две основни направления - износ на лекарствени продукти за Русия и на етерични масла за Западна Европа и Северна Америка.

От 1995 г. производството и търговията с натурални ароматични продукти се оформя като основна дейност, определяща облика на фирмата. Фирмата е

изградила собствена материална база в гр. Гурково. Производствената база на “Вигалекс” ООД е разположена на неголяма площ - 3,5 дка, но включва няколко компактни работещи производствени инсталации за получаване на натурални ароматични продукти чрез парна дестилация и екстракция, както и модерно складово стопанство.

Във “Вигалекс” ООД работи екип от висококвалифицирани специалисти с многогодишен опит в производството и контрола на качеството на ароматични продукти. Фирмата отделя специално внимание на подготовката на млади специалисти.

„Рени Хрис” ЕООД, гр. Гурково е дружество, извършващо дейност в общината с дърводобив, дървообработване, производство и продажба на иглолистен материал, събиране и изкупуване, обработване и търговия с билки. Дружеството разполага с необходимото ново и съвременно технологично оборудване включващо хладилни камери за замразяване и механизирана сушилна за билки .

ЕТ Сави Дългъчев развива своята дейност на територията на Община Гурково. Специализирана е в дърводобива и дървопреработването. Фирмата разполага със собствен склад и цех за дървен материал , осъществява и търговия с дървен материал.

“Джони ауто” ООД, гр. Гурково, е основано и осъществява дейност от 2003 година. Основната и дейност е продажба на авточасти втора употреба, внос от Италия. Предлага и нови авточасти на водещи марки, както и нови акумулатори. Извършва монтаж, демонтаж и баланс на автомобилни гуми. Осъществява авторемонтни услуги. Извършва превоз на леки автомобили с „Пътна помощ”. Предстои изграждане и функциониране на център за разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства.

“Българпластик” ЕООД гр. Гурково разполага с обекти на територията на община Гурково – цех за производство на пластмасови изделия, бензиностанция с газстанция и автомивка. През 2013 година фирмата пусна в експлоатация и нов обект – заведение за обществено хранене.

Държавно горско стопанство “Гурково” е с обща площ, която възлиза на на 23 262,30 ха. Територията на стопанството заема североизточната част на Старозагорска област и обхваща южните склонове на част от Средна Стара планина, и част от северните склонове на Източна Средна гора /Сърнена гора/.

През територията на стопанството преминават няколко туристически маршрута по трасето на които са разположени туристическите хижи „Старият Балкан”, „Грамадлива” и „Бутура”.

Алтернатива, която е в процес на реализация и започва да дава определени резултати е свързана със засиленото участие на частния сектор в икономическото развитие на община Гурково.

Общината има слабо развит сектор на услугите.

Строителство в общината се реализира чрез дейността на две частни строителни фирми.

Транспортните услуги се извършват от частна фирма (ЕТ “Българпластик – Иван Славов” гр. Гурково). Заетият персонал е 30 човека, а транспортният парк се състои от 13 автомобила, от които 9 автобуса, 1 товарен микробус, 1 пътнически микробус и 2 товарни коли. От целия автомобилен парк 16 автомобила са наети. Частната фирма осигурява транспортна връзка с всички населени места от общината.

Географското и транспортно разположение, природните и екологични дадености на община Гурково определят туризма като една от основните алтернативи за развитие на местната икономика. Капацитетът на легловата туристическа база е 238 легла, разпределени в общо 10 туристически обекта (къщи за гости, ваканционно селище, туристически комплект, хижи и семеен хотел). С цел насърчаването му общинската администрация изпълни проект по мярка 313 на ПРСР за създаване на „Туристически информационен център с „Музей” на магарето”. Икономическият потенциал на общината не е напълно усвоен и в това отношение се очертава острата необходимост от насоки, виждания и намерения за неговото използване. В следващите графики е представен сектор „Хотелиерство”: За инвестициите, направени в общинската икономика през последните години най-голям принос има частния сектор.

Един не малък дял от тези инвестиции в развитие – ДМА, ДНА и човешки ресурси, са направени със средства от Структурните фондове на ЕС.

Привлечените средства в общината за периода 2007-2013г. по ОП Конкурентоспособност възлизат, в хиляди лева, на 21 991, по общо 8 проекта.

Показателят за производителност на труда изразява най-общо резултатността на вложения труд и показва съотношението между произведената продукция или приходите от нея и броя заети, участвали в него. Като правило в икономическата теория този показател варира за различните икономически сектори. За икономиката на община Гурково той е най-висок в сектор Преработваща промишленост – 78%, а най-нисък в сектор Хотелиерство – 7,46%. Съотношението между представените в общинската икономика сектори е показан на следващата графика: По този показател общината изостава значително от средния за област Стара Загора в сектор Селско стопанство (45,6%) и незначително в сектор Хотелиерство – (11,9%), но изпреварва значително в

сектор Преработваща промишленост – (30,2%), което се дължи и на инвестициите, направени през последните 2 години от фирмите.

3.11. Финансово състояние.

Структурата на общинския бюджет в преходната му част е стандартна и е съобразена с действащата нормативно правна уредба. Основните приходоизточници за бюджетната 2015 г. чрез които ще си осигуряват постъпленията в бюджета на община Гурково са по линия на приходи за местни дейности в размер на 1 397 229 лева и тези за делегирани от държавата дейности в размер на 2 076 206 лв. . Последните са субсидиите от републиканския бюджет диференцирани на: общи, които се определят по определена методика от Министерството на финансите; целеви – предназначени за точно определени разходи.

По своя характер разходите по видове в общинския бюджет се диференцират в три основни групи:

- за труд
- за веществена издръжка
- инвестиционни

3.12. Демографско състояние.

По данни на НСИ от последното преброяване на населението на община Гурково наброява 5 127 д.² (2011 г.) или 1,5% от населението на област Стара Загора.

Населението на град Гурково за периода след 2004 г. се запазва в диапазона около 2 772 души. Селското население на общината намалява незначително. С изключение на с. Паничерево (1 759 души – 2011 г.), което се включва в групата на средните по население села (от 1 000 до 2 000 души) и с. Конаре (441 души), което е към малките села (от 250 до 1 000 души), останалите 8 села са много малки с население под 100 души, като селата Брестова и Жерговец (от 1965 г.) са без население

Естественят прираст на населението на общ. Гурково през 2012 г. е отрицателен (-1,0‰). За периода 2007-2012 г. прирастът се колебае от -5,3‰ през 2007 г. до -1,0‰ през 2012 г. Като цяло естественото възпроизводство на населението на община Гурково се характеризира с параметри близки до средните за областта.

Като тенденция се утвърждава влошаваща се демографска структура с отрицателен естествен и механичен прираст на населението в областта. За периода 2001-2011 г. отрицателният прираст в общината е -9,7% при среден

² НСИ, текуща демографска статистика за постоянното население на общината

показател за областта -10,1%. По този показател община Гурково се нарежда на второ място след областния център, който е -4,5%.

Измененията в броя на населението на общината водят промени във възрастовата структура. Разпределението на населението на община Гурково по възрастови групи е по-благоприятно от средните стойности на показателя за областта и страната, обусловено от редица социално демографски фактори.

За периода 2007-2012 г. се очертава запазване на броя и минимално намаление на дела на младите хора под 15 г. Контингентите от 15 до 64 г. намаляват леко като абсолютен брой, но относително нарастват, а лицата на 65 и повече години слабо намаляват като абсолютен брой при запазване на относителния им дял. Съотношението между трите основни възрастови групи за община Гурково (0-14 г.: 15-64 г.: 65+) е 19,96%: 58,10%: 21,94% - 2012 г., което очертава постоянен тип възрастова структура.

Община Гурково е с благоприятна възрастова структура - със сравнително висок дял на контингентите от 15 до 64 г. (3 297 души по данни на НСИ от преброяването 2011), които са основен източник за формиране на трудовите кадри, висок дял на младите хора (под 15 г.) (над 1000 души) и сходен дял на възрастното население (на 65 и повече години) (около 1100 души). Град Гурково е с прогресивен тип възрастова структура, докато при селското население се очертава процес на застаряване.

Населението в трудоспособна възраст в Гурково към края на 2012 г. е 2 960 души. Населението над трудоспособна възраст през 2012 г. е 1 118 души. За една година то леко намалява.

През 2012 г. броят на населението под трудоспособна възраст възлиза на 1 017 души и не се изменя спрямо предходната година

Коефициентът на заетост (съотношение между броя на заетите лица и населението на 15 и повече навършени години) за община Гурково (36,25% - 2011 г.) е по-нисък от средния за област Стара Загора (53,47%), поради по-високата безработица и сезонната заетост в някои икономически отрасли и дейности (главно селско и горско стопанство). През последните години броят на наетите лица в общината се изменя в посока на нарастване, последвано от намаление, при което през 2011 г. наетите лица (1 073 души) са сходни като численост с тези през 2007 г. (1168 души). В обществения сектор са наети 26% (279 д. – 2011 г.) от общо наетите, а в частния сектор – 74% (794 д.). За периода 2007-2011 г. измененията в наетите по сектори на икономиката не са големи. Делът на наетите в частния сектор е по-висок от делът на наетите в обществения сектор.

Равнището на безработица в община Гурково (9,6% средногодишно равнище през 2010 г.) е по-високо от средното за област Стара Загора (6,9%). През 2011 г. безработицата в общината под влияние на икономическата и финансова криза се увеличава значително, като през март 2012 г. достига много високи стойности 21,3%. Равнището на безработица в община Гурково и през 2013 г. се запазва над средното за областта. Паралелно с нарастване на общият брой на безработните лица нарастват и регистрираните безработни с регистрация над 1 година, т.е. продължително безработните. Делът на продължително безработните лица е в рамките на 20,7% при средната стойност за областта на този показател 27,89%. Тези лица са неравнопоставена група на пазара на труда, съставляващи голяма част от безработните в общината. Постепенно те губят трудовите си навици, квалификация и мотивация и възможностите им за започване на работа намаляват. Поради тези причини са включени в редица национални и регионални програми за заетост.

3.13. Социално икономическо развитие.

Анализът на основните фактори определящи перспективите за развитие в социално-икономически план в община Гурково определя за 2014 - 2020 г. като структуроопределящите сектори в развитието на общината, обусловени от природните дадености и географското положение:

- промишлени предприятия;
- селско стопанство;
- туризъм;
- търговия;
- услуги;

С цел осъществяване на цялостна концепция заложена в ОПР 2014 – 2020 г. на община Гурково и постигане на главната цел: Стабилно икономическо развитие на общината и осигуряване на висок жизнен стандарт на населението е задължително опазването и поддържането на околната среда.

Необходимите средства за реализиране на дейностите по опазване на околната среда могат да се осигурят както с:

- прилагане на принципа „замърсителят плаща“;
- създаване на стабилни, дългосрочни пазари за получените отпадъци и материалите от тяхното рециклиране;
- създаване на преференциални условия за финансиране и реализиране на интегрирани проекти за опазване и възстановяване на основни елементи на околната среда;

- прилагане на ефективни санкции на нарушителите;

- въвеждане на информационни системи за събиране и обработка на данни с цел изграждане и подържане на система от индикатори за мониторинг и оценка на прилаганите практики за опазване на околната среда ;

така и с конкретни действия на общината концентрирани в подготовката на стратегии, програми и прединвестиционни проучвания за качествено и своевременно разработване на документи за кандидатстване по широк набор от Оперативни програми в програмния период 2014 – 2020 г. с цел осъществяване на общинските приоритети в областта на опазване на околната среда.

II. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ /SWOT/

На базата на SWOT анализа могат да бъдат открити силните и слабите страни в използването на съществуващите ресурси и потенциали, да се формулират задържащите и стимулиращите развитието фактори.

Силни страни	Слаби страни
1	2
Географско положение	
• Изгодно природно, географско и транспортно комуникационно местоположение	• Затруднена комуникация между населените места в планинската част и центъра;
Природни ресурси	
• Разнообразие в поземлените ресурси – предпоставка за развитие на различни отрасли в селско и горско стопанство; • Наличие на земеделски земи с добри почвени и агробиологични характеристики подходящи за отглеждане на трайни насаждения с добра рентабилност: етерично-маслени култури , висококачествени сортове лозови насаждения и др.; • Добра гъстота в горските територии с ценни дървесни видове – бук, дъб, бял и черен бор; • Високи качества на повърхностно течащите и на подпочвените води за целите на питейното и битовото водоснабдяване и за напояване.	• Слаба използваемост на обработваеми земи в горския фонд и на възможности за развитие на планинско земеделие и животновъдство; • Лошо състояние на съществуващия хидромелиоративен фонд; • Недостиг на финансови ресурси с инвестиционен и оборотен характер за изграждане нови инвестиционни мощности и на високопроизводителна селскостопанската техника и др.; • Липса на единна стратегия и на политика за реструктуриране на аграрния сектор с цел развитие на производства с висока принадена стойност и опазване и възстановяване на природните и поземлените ресурси на общината;

Наличие на природни дадености и забележителности като предпоставка за развитие на екотуризъм.	Наличие на нелоялна конкуренция (вкл. и от чужди фирми) в дърводобива и дървопреработването
Човешки ресурси	
Относително добро демографско развитие на общината (най-големите селища в общината гр. Гурково и с.Паничерево са със стабилно демографско развитие); Относително добри качествени характеристики на населението – 58% от него с основно и по-високо образование; Ниска професионална квалификация на заетите в сферата на промишлеността и социалните дейности, добър производствен опит на занимаващите се с аграрен бизнес.	“Принос” за демографската стагнация в общината и за относително доброто демографско развитие на гр. Гурково и с.Паничерево има населението от ромската етническа група; Отличима тенденция за увеличаване броя на ниско образованото и без квалификация население от ромската етническа група; Нисък дял на реално заетите (наети и самонаети) от активното население Недостатъчен опит в използване на съвременни гъвкави организационни форми – малки и средни предприятия, семейни ферми и др.
Икономическо развитие	
Наличие на природни ресурси и потенциал за осъвременяване на промишлени производство – с водещи функции: производство на метален амбалаж, дърводобив и дървообработване, хранително-вкусова промишленост, производство на етерични масла и др. Засилваща се значимост на частния сектор с появата на малки и средни предприятия с производствена дейност в сферата на металообработването, хранително-вкусовата промишленост, дървообработването; Очертаваща се необходимост за аграрния сектор – производство на селскостопански култури и преработката им в краен продукт ;	Ненапълно използвани възможности за ефективно управление на ресурси - общинската собственост с цел привличане на свежи инвестиции ; Недостатъчни активни информационни и разяснителни кампании за популяризиране на потенциала и ресурсите на общината ; Очертаващото се монополно положение на земеделските кооперации като основни производствени структури в аграрния сектор и липса на модерни семейни селскостопански ферми ; Липса на производство на екологично чисти млечни продукти; Не се отглеждат култивирани билки;
Транспортна инфраструктура	
Добре организирана транспортна мрежа и съоръженията към тях , отговарящи на националите и отчасти на европейските изисквания за сигурност, габарити и допустимо натоварване.	Конфликтно натоварване на централната част на общината от интензивен трафик и пътникопоток; Сложният релеф на пътната отческа от път II-55, създаващ конфликти и затруднения в трафика;

• Формираната структура на основните транспорти коридори формират общината като потенциален център за обслужването на пътникопотока, развитие на дейности, свързани с туризма и услугите ; • Компактност и лесна достъпност на населените места до административния център на общината.	• Високи разходи за поддържане и експлоатация на общинската пътна мрежа в планинската и част ; • Не изцяло изградена инфраструктура обслужваща туристопотока • Липса на асфалтирани пътища за отделни махали от населените места в общината ;
Електроразпределение и съобщения	
• Добре изградена електропреносна мрежа в основните населени места на общината; • Покритие с мобилни оператори; • Цифровизация в телефонната система; • Наличие на интернет доставчици;	• Мрежата на уличното осветление е високоенергоемка; • Недостатъчно пълна и качествена електропреносна мрежа; • Трудности в покритието с качествени мобилни и интернет услуги;
Водостопанска система – водоснабдяване и канализация	
• Много добри количествени и качествени показатели на ресурса ”вода”; • Сравнително добри параметри на водостопанската система /висока степен на изграденост/; • Наличие на изградени водни площи и свободни /неизползваеми/ водни ресурси за напояване и риболов.	• Ниска степен на изграденост на канализационната мрежа в общината; • Липсват изградени съвременни съоръжения за събиране и пречистване на отпадъчни води; • Амортизирана водопроводна мрежа, морално остаряла с висока степен на аварийност и големи загуби при преноса; • Високи производствени разходи при водоподаване и водопотребление по предназначение и др.; • Амортизирана и не функционираща канално-напоителна мрежа, нуждаеща се от основен ремонт в голяма част от нея;
Екология и благоустройствено развитие на населените места	
• Природни и екологични дадености от гледна точка географско положение и планински характер на територията; • Добра урбанизационна структура и благоустройствено изграждане на основните населени места в общината: гр.Гурково, с.Конаре и с.Паничерево ; • Компактирана селищна мрежа и добре функциониращо селищно ядро с кръстопътно значение, в т.ч.	• Планинският релеф, непълно усвоените природни дадености в икономически проекти с висока принадена стойност ограничават възможностите на общината за развитие на благоустройството ; • Не пълно изградена и устойчиво провеждана политика в областта на управление на отпадъците и тяхното ресурсно оползотворяване.

благоустройствени обекти от национално значение;	• Липса на изградени обосновани и социално приемливи ПЧП като реална алтернатива на недостатъчна подкрепа в областта на екологията от страна на държавата.
Социална инфраструктура	
• Развита образователната, здравеопазна и инфраструктура на културата; • Утвърдени традиции в сферата на изкуствата, художествената самодейност и др. • Изградени спортни бази – стадион, тенис корт, туристически информационен център	• Непълна обеспеченост за финансиране на мероприятия в сферата образованието, културата, спорта и др. • Непълно обхващане на децата от 3 до 5 годишна възраст в детските градини. • Липсата на средства за поддържане води до разрушаване на съществуващата спортна база;

Възможности	Заплахи
1	2
• Добри възможности за развитие на туризма използвайки местните природни и еко ресурси (селски, екологичен, културен, ловен и риболовеи и др.); • Развитие на съпътстващи дейности за обслужване на засиления транспортен поток; • Подобряване на социалната инфраструктура; • Развитие на екологично и биоземеделие; • Укрепване на традиционните отрасли и услуги; • Подкрепа на частната инициатива за използване на водните ресурси за напояване; • Генериране на проекти за развитие на инфраструктурата и опазването на околната среда ; • Развитие и изграждане на децентрализирана нисковъглеродна енергетика; • Развитие на овощарския сектор на базата на съществуващите добри агро климатични условия; • Развитие на ефективни междуобщински партньорства и сътрудничества; • Усъвършенстване на общинския капацитет за ефективно усвояване на средствата по ОП в програмния период 2014 – 2020 г.;	• Липса на стратегия за оползотворяване на регионалния транспортен коридор; • Обезлюдяване на общината, миграционни процеси и промяна на възрастовата структура на населението; • Недостатъчна предприемчивост и липса на инвестиционен интерес; • Ограничен и неквалифициран трудов процес; • Недостатъчна на централизирана подкрепа от страна на държавата за подобряване на инфраструктурата; • Сложен релеф, разчленена пътна мрежа; • Недостатъчна политика за благоустройствено и устройствено развитие на населените места на национално ниво; • Недостатъчно финансиране за развитие на съществуващата социална инфраструктура; • Сериозни опасности при недостатъчно средства от страна на държавата за възстановяване на амортизираната водостопанска система, третиране на отпадъци и сринове в електроснабдяването;

III. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ГУРКОВО

Подобряване качеството на живот на населението на общината чрез поддържане и възстановяване на благоприятна околна среда и запазване на природните богатства за гарантиране на устойчиво управление на околната среда.

IV. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Опазването и възстановяването на основните елементи на околната среда са определящи дейности на Програмата, в която се определят конкретните мерки и подходи за устойчивото развитие на околната среда на базата на съществуващото състояние и очакваното развитие на икономиката и инфраструктурата на общината.

Мерките и използваните практики за тяхното реализиране е свързано с гарантирането на :

- съхраняване на природните ресурси на общината в естествения им вид и създаване условия за устойчиво развитие на територията ѝ;

- осъществяване на строг контрол върху потенциалните източници на замърсяване на компонентите на околната среда;

- изграждане на капацитет и екологично отношение на населението за участието му при решаване на екологичните проблеми на общината;

- въвеждане на интегрирани нисковъглеродни практики за децентрализирано управление на основни елементи на околната среда ;

- интегрирани подходи при обвързване на въпросите касаещи околната среда, във всички останали сектори за постигане на стратегическите цели: устойчива общинска икономика, качествена жизнена среда и съхраняване и опазване на уникалната прирока и околна среда.

Конкретните мерки, които трябва да се вземат съобразно приоритетите в развитието на общината могат да се обобщят, както следва:

„Въздух”

- Рехабилитация на общинската и републиканска пътна мрежа с цел да се избегне праховото замърсяване на въздуха от автомобилния транспорт;

- Въвеждане на системи от въглеродни площадки при изграждането на зелени системи и тяхното благоустрояване с цел предотвратяване праховото замърсяване.

- Изграждане на нисковъглеродна енергийна система в общината, прилагане на мерки за енергийна ефективност в жилищни и обществени сгради;

„Води”

- Доизграждане на водоснабдителната и канализационната система и пречиствателни станции на гр. Гурково и в селата Паничерево и Конаре;

- Почистване на речните корита и деретата от отпадъци , изграждане на нови водохващания и реконструкция на съществуващите;

- Изграждане на ПСОВ с интегрирани мерки за оползотворяване на утайките;

„Почви”

- Създаване на условия за развитие на екоземеделие . Използване на обхванати от стърнища терени с оползотворяване генерираната биомаса за опазване на почвеното плодородие, преодоляване на последиците от

засушаванията и възстановяване на влагозадържането на почвите за предотвратяване на кризисни наводнения ;

- Въвеждане на децентрализирани практики за оползотворяване на отпадъци за възстановяване на деградирани и ерозирани терени и повишаване на ефективността на залесителните мероприятия ;

„Отпадъци”

- Реализиране на проект за закриване и рекултивация на депо за ТБО гр. Гурково и изграждане на претоварна станция;

- Въвеждане на системи за разделно събиране на биоразградими отпадъци , опаковки и други масово разпространени отпадъци;

- Въвеждане на представителна система за охарактеризиране на генерираните отпадъци, система от измерими индикатори за контрол и мониторинг за системата за управление на отпадъците ;

- Оптимизиране логистиката на съществуващата система за организирано сметосъбиране ;

- Проучване на възможности и изработка на предпроектно проучване за изграждане на система от нисковъглерни практики за ресурсно оползотворяване отпадъци;

- Изграждане на децентрализирани системи за оползотворяване на генерираните биоразградими отпадъци с цел изпълнение на националните цели за тяхното намаляване;

„Туризм”

- Подобряване на инфраструктурата свързана с опазването на околната среда (транспортна мрежа, електроснабдяване, водоснабдяване, канализация, събиране на отпадъци, комуникация и съобщителна мрежа) в и около селските райони с повишен инвестиционен интерес.

„Гори и защитени територии”

- Въвеждане на система от мерки за защита на горския фонд и предотвратяване на пожари предизвикани от запалвания на прилежащи стърнища;

- Изграждане на система за управление и мониторинг за постигане на високоефективни залесителни дейности за опазване и възстановяване горите като важно условие за адаптиране и смекчаване на последиците от изменението на климата и условие за развитие на основни отрасли за общинската икономика като горско стопанство и туризъм;

За приоритизиране при изпълнение на целите на общинската програма за опазване на околната среда са използвани следните критерии:

- Влияние върху човешкото здраве;
- Влияние върху качеството на живот на жителите и работещите в общината;
- Влияние върху развитието на икономиката на общината;
- Обществено мнение;

- Изпълнение на национални програми, стратегии и законови разпоредби;
- Степен на влияние и контрол на местните власти.

В настоящият програмен период 2014 – 2020 г. особен акцент се поставя върху въвеждането и изпълнението на Директиви, Регламенти и мерки за привеждане на системата от дейности по опазване на околната среда в съответствие с европейските екологични стандарти.

Решаването на многобройните проблеми ще се основава на принципите на устойчивото развитие; намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве; възстановяване и съхраняване на качеството на основните елементи на околната среда, създаване на устойчиви регионални нисковъглеродни икономики. За целта на територията на общината трябва да се създадат оптимални условия за живот на населението, балансирано съотношение между компонентите на околната среда, здравето на човека и оползотворяване на местните ресурси за стабилно и ефективно икономическо развитие.

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Мероприятия и проекти	Срок на изпълнение	Отговорни институции	Възможности за финансиране
Дейности по опазване на водите			
Изграждане на цялостен проект: "Воден цикъл на гр. Гурково" - реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа, доизграждане на канализационна мрежа, пречиствателна станция за питейни води, пречиствателна станция за отпадъчни води и довеждащ водопровод от "Чейов дол";	2016-2018 г.	Кмет ; Зам.кмет; ДОДУТИ;	Оперативна програма Околна среда 2014 - 2020 Община Гурково
Изграждане на цялостен проект : "Воден цикъл на с.Паничерево" - реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа, изграждане на канализационна мрежа, отвеждащ колектор, помпена станция и пречиствателна станция за отпадъчни води;	2016-2018 г.	Кмет ; Зам.кмет; ДОДУТИ;	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Община Гурково
Довеждащ водопровод от м."Улищица" до водоема на с. Конаре ;	2015-2016 г.	Кмет; Зам.кмет; ДОДУТИ;	ПУДООС
Реконструкция на вътрешната водопроводна мрежа на с. Лява река	2016-2017 г.	Кмет ; Зам.кмет; ДОДСУТ;	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Община Гурково
Реконструкция на вътрешната	2017-2018 г.	Кмет ;	Програма за развитие

водопроводна мрежа на с. Димовци		Зам.кмет; ДОДУТИ;	на селските райони 2014-2020 г.
Реконструкция на вътрешната водопроводна мрежа на с. Пчелиново;	2017-2018 г.	Кмет; Зам.кмет; ДОДУТИ;	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.
Извършване на мониторинг на качествата на водата за питейно-битово водоснабдяване	2015- 2020 г.	Кмет, Зам.кмет ДОДУТИ; Гл.експерт „Земеделие и екология	Община Гурково
Периодично почистване руслата на реките: Лазова, Радова, Стара река и Лява река	2015-2020 г.	Кмет; зам.кмет; ДОДУТИ; Кметове на кметства; Кметски наместници;	Община Гурково
Дейности по опазване на земята и почвата. Рекултивация на нарушени терени			
Разработка и въвеждане на система за контрол и опазване на почвеното плодородие, подпочвените води и замърсяване на атмосферата от прекомерната употреба на минерални торове;	2015- 2020 г.	Кмет; зам.кмет; ДОДУТИ; Кметове на кметства; Кметски наместници; Гл.експерт „Земеделие и екология“; Председатели на кооперации	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Община Гурково
Разработка и въвеждане на система за съхранение на хумусни ресурси генерирани от строителни дейности и тяхното оползотворяване съвместно с резултати от нисковъглеродни практики за оползотворяващи биоразградими отпадъци при рекултивация на нарушени терени и опазване на почвите от ерозия ;	2015 -2020 г.	Кмет;Зам.кмет; ДОДУТИ; Кметове на кметства; Кметски наместници; Гл.експерт „Земеделие и екология“; Председатели на кооперации	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Община Гурково
Подобряване управлението на отпадъците			
Завършване на проект ”Проектиране и изграждане на регионално депо за ТБО - гр. Стара Загора” и изграждане на претоварна	ноември 2015 г.	Община Стара Загора	ОПОС

станция гр. Гурково			
Изпълнение на проект за закриване общинско на депо за ТБО (имот с идентификатор 18157.110.569 по КК на гр. гурково) в землището на гр. Гурково	Ноември 2015 г.	Община Гурково	Община Гурково ОПОС
Разработка и въвеждане на представителна система за охарактеризиране на генерираните отпадъци , система от измерими индикатори за контрол и мониторинг за системата за управление на отпадъците, осъвременяване на действаща Общинска програма за управление на отпадъците и разработване на прединвестиционно проучване за въвеждане на нисковъглеродни практики за оползотворяване на отпадъците;	2015-2016 г.	Кмет на община; Зам.кмет; Кметове на кметства; Кметски наместници; Гл.експерт „Земеделие и екология”	Оперативна програма Добро управление Община Гурково
Създаване на действаща система за контрол и адекватни мерки за подобряване чистотата на населените места с привличане на местното население , НПО и др.	2015-2020 г.	Кмет на община; Зам.кмет; Кметове на кметства; Кметски наместници; Гл.експерт „Земеделие и екология”	Община Гурково
Създаване и развитие на обосновани ПЧП за въвеждане на интегрирани практики за ресурсно оползотворяване на отпадъци и създаване на условия за развитие на нисковъглеродна икономика.	2015-2020 г.	Кмет; зам.кмет; ДОДУТИ; Гл.експерт „Земеделие и екология”;	Оперативни програми и финансираня от ЕС за адаптиране и смекчаване на последиците от климатичните промени ; Община Гурково
Въвеждане оптимизирана логистика за разделно събиране на отпадъците и създаване на условия за постигане на заложените национални цели за оползотворяване ;	2015-2020 г.	Кмет; зам.кмет; ДОДУТИ; Гл.експерт „Земеделие и екология”;	Община Гурково
Благоустрояване на зелените площи			
Контрол при изсичане на дървесни видове във вододайните зони	2015-2020 г.	Кмет на община; Зам.кмет; Кметове и кметски наместници; Гл.експерт	Община Гурково

		„Земеделие и екология”	
Създаване и поддържане на ”въглеродни площадки” в системите от зелените площи в общината с цел ефективното смекчаване на последиците от климатичните промени ;	2016-2020 г.	Кмет на община; Зам.кмет; ДОДУТИ; Кметове и кметски наместници; Гл.експерт „Земеделие и екология”	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Община Гурково
Оптимизирано оползотворяване на отпадната биомаса при извършване на санитарни сечи и премахване на изсъхнали дървета за въвеждане на нисковъглеродна енергетика;	2015-2020 г.	Кмет на община; Зам.кмет; Кметове и кметски наместници; Гл.експерт „Земеделие и екология”	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Община Гурково
Съвместно изпълнение на интегрирани нисковъглеродни проекти и залесяване с подходящи дървесни видове за стабилизиране и рекултивация за застрашени от ерозия терени;	2016-2020 г.	Кмет на община; Зам.кмет; Кметове и кметски наместници; Гл.експерт „Земеделие и екология”	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Община Гурково
Опазване и устойчиво ползване на лечебните растения			
Въвеждане на система за оперативно наблюдение на количествените запаси и спента на ползване на наличните ресурси от диворастящи лечебни растения ;	2016-2020 г.	Зам.кмет; ДОДУТИ; ДГС-Гурково Гл.експерт „Земеделие и екология”	Община Гурково
Разработване и прилагане на мерки за опазване на диворастящите лечебните растения;	2016-2020 г.	Зам.кмет; Гл.експерт „Земеделие и екология”	Община Гурково
Повишаване на обществената култура и съзнание по проблемите на околната среда. Информирание на населението за екологичната ситуация на територията на общината			
Изграждане на система за извънучилищни практики към училищата за приобщаване към дейности по опазване на околната среда;	2016-2020 г.	Директори; Гл.експерт „Образование, здравеопазване и култура” Гл.експерт	ПУДООС – ежегодна програма ”За чиста околна среда” Училища Община Гурково

		„Земеделие и екология”	
Привличане на неправителствени организации с активни позиции за опазване на околната среда за изпълнение на съвместни проекти;	2016-2020 г.	Зам.кмет; Гл.експерт „Земеделие и екология”	Община Гурково
Организиране на срещи и информационни кампании с населението за запознаването му с екологичните проблеми на общината	2016-2020 г.	Зам.кмет; Гл.експерт „Земеделие и екология”	Община Гурково
Борба със заразните болести по селскостопанските животни			
Профилактични дехилминтизации и ваксинации на селскостопанските животни . Мерки за предотвратяване разпространението на среди от утайки , биоразградими отпадъци и др. създаващи условия за развитие на болестта ” кучешка тения”;	2015-2020 г.	Зам.кмет; Гл.експерт „Земеделие и екология” Ветеринарен лекар	Община Гурково
Извършване на профилактични дезинфекционни, дезинсекционни, дератизационни мероприятия на територията на общината, свързани със заболяванията, предвидени по трансмисивен път от кърлежи и кръвосмучещи насекоми и гризачи	2015-2020 г.	Зам.кмет; Гл.експерт „Земеделие и екология”	Община Гурково
Други дейности свързани с подобряване екологичната обстановка на община Гурково			
Укрепване на административния капацитет за генериране и управление на проектите в сектор “околна среда” , финасирани от ОП в програмния период 2015-2020 г.	2015-2018 г.	Кмет на община	Оперативна програма Добро управление Община Гурково
Създаване на познания и стимули в населението за въвеждане на действаща система за разделно събиране на отпадъците	2016-2020 г.	Община Гурково	Община Гурково
Кампании за повишаване на общественото съзнание „За чиста околна среда” за оползотворяване и намаляване на количествата отпадъци за депониране;	2016-2020 г.	Община Гурково	ПУДООС Община Гурково

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Отговорностите по координацията и изпълнението на програмата са на кмета на общината и главния експерт по “Земеделие и екология”.

Изпълнението на Програмата за опазване на околната среда се наблюдава от Кмета на общината. В процеса на наблюдение, Общинската администрация осигурява участието на организации, физически и юридически лица, като се

спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност. Наблюдението е важен елемент, който позволява да се засили или намали активността в конкретна насока, да се предприемат коригиращи действия, ако напредъкът е неудовлетворителен, или ако условията се изменят.

Контролът върху изпълнението на Общинската програма за опазване на околната среда се извършва от Общинския съвет. Програмата се приема от Общински съвет, който контролира и нейното изпълнение. Кметът на общината представя пред общинския съвет всяка година отчет за изпълнението на програмата и степента на готовност за изпълнение на предвидените за следващата календарна година мерки. Ежегодно ще се търсят алтернативни източници за финансиране при условие, че не бъдат получени необходимите средства от предвидените финансови източници.

Изготвените отчети се предоставят за информация в РИОСВ.

Общинската програма представлява отворен, динамичен документ, променящ се паралелно с настъпващите в обществото социално–икономически условия.

Актуализация и допълнение на Общинската програма за опазване на околната среда

Актуализация и допълване на Общинската програма за опазване на околната среда се прави по предложение на Кмета на общината при следните обстоятелства:

- Промени в макроикономическите и международните условия, и договорености
- Съществени промени в националното законодателство.
- Други съображения, които ще подобрят изпълнението на плана за действие.

Измененията, допълненията и актуализацията на Общинската програма за опазване на околната среда се приема от Общински съвет по предложения на Кмета на общината.

При разработването, допълването и актуализирането на програмите се привличат и представители на неправителствени организации, на фирми и на браншови организации.

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРОГРАМАТА

Приложенията към настоящата Програма са оформени в отделна книга.

Програмата е приета с р.№ 598/30.07.2015 г. на ОбС – Гурково по Пр. № 53